

MYRS 12.12.2022 § 186

6/04.03.01/2022

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelma.

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 8/ TEM

Erityistavoite: 12.2

Hakemusnumero: 311821

Hakija: Kalajoen kaupunki

Toteutusaika: 1.1.2023 - 31.12.2023

Toteuttamisalue: Ylivieskan seutukunta, Kalajoki

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Ennen koronapandemiaa matkailun merkitys Suomen kansantaloudelle kasvoi. COVID-19 pandemia ja siitä aiheutuneet rajoitukset heikensivät talousnäkyviä ja vaikuttivat voimakkaasti matkailuun. Koronavuodet ovat tuoneet haasteensa, mutta ihmisten matkailutarve pysyy ja matkailu elpyy. Kilpailu matkailijoista tulee olemaan kova.

Kalajoen matkailutoimiala on rannikkoseudulla merkittävä. Vihreän siirtymän myötä on tärkeää tukea matkailun kestävästä kehittämisestä. Koronapandemian jälkeen on havaittavissa elpymisen merkkejä, mutta toimialan kehittämiseen vaikuttavat myös uudet haasteet mm. kiihtynyt inflaatio ja energiakriisi.

Kalajoen matkailukeskus on kasvanut 2000-luvulla ympärivuotiseksi ja monipuoliseksi kotimaan suosikkikohteeksi. Kansainvälisen kasvun käynnistämiseksi Kalajoen johdolla rakennetaan koko rannikon suuralueen merellisen arktisuuden konseptia. Vuoden 2022 loppuun mennessä valmistuu Arctic Coast -Masterplan 2030. Kalajoen matkailun kasvua vauhdittavat investoinnit Kalajoen Marinaan. Kalajoen Marinan toimintaympäristön kehittyminen luo merkittävää lisäarvoa myös Perämeren ja Merenkurkun rannikon muille matkailukohteille.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on tukea Kalajoen matkailun kansainvälistymistä. Kalajoen kaltaiselle pienelle toimijalle kansainvälisen matkailun kehittämisessä on tärkeää tehdä oikeita ratkaisuja niin kestävästä kehittämisestä kuin kohteen myynnin ja markkinoinnin osalta. Oikeat ratkaisut syntyvät täsmällisen faktatiedon pohjalta, jolloin voidaan rakentaa tehokkaat toimintamallit ja niitä tukevat myyntikanavat sekä markkinointitoimenpiteet. Matkailun kehityksen tukemiseksi on tärkeää jo investointien käynnistysvaiheessa selvittää vihreän siirtymän, hiilijalanjäljen ja energiaomavaraisuuden mahdollisuudet.

Hankkeella on kolme toisiaan tukevaa tavoitetta. Hankkeessa luodaan toimintamalli ja konsepti Destination Management Companylle (DMC), Kalajoen ja arktisen rannikon merellisen ekosysteemin ytimelle ja edellä mainittujen toimintaa tukeville Kalajoen Marinan teknisille huolto- ja telakointipalveluille. Molempia toimintamalleja tukee Kalajoen Marinan alueen vihreän ja digitaalisen siirtymän tiekartta.

Destination Management Companyt tarjoavat palveluita mm. ulkomaisille matkanjärjestäjille vastuullisena kumppanina suunnittelusta toteutukseen. DMC tarjoaa oman paikallisen tuntemuksen kaikilla tarvittavilla osa-alueilla ja tuntee jo valmiiksi oman tuotannon palvelut sekä paikalliset alihankkijat. Tällöin ulkomaalaisen matkanjärjestäjän ei tarvitse hankkia tietoa, rakentaa paikallisia kontakteja tai käyttää resursseja tarkempaan suunnitteluun. DMC hoitaa ohjelman suunnittelun, logistiikan hallinnan, palvelun tason, alihankkijoiden hallinnan ja laskutuksen.

Kalajoen menestykselle on tärkeää luoda DMC-toimintamalli, joka kokoaa yhteen olemassa olevaa tarjontaa ja kapasiteettia ja toimii Kalajoen Marinan kokonaiskonseptin myynti-, markkinointi- ja välittäjätahona. Hankkeessa syntyvä DMC-toimintamalli rakentuu merellisen matkailun mahdollisuuksille ja alueen jo toimivalle matkailun ekosysteemille. Kalajoen Marinan teknisissä tuki- ja telakointipalveluiden kehittämisessä huomioidaan Perämeren rannikon palvelualue ja asiakastarpeet. Hankkeessa tarkennetaan erityisesti tuki- ja telakointipalveluiden toteutusta ja toimintamallia.

Kalajoen DMC-toimintamallissa tavoitteena on, että DMC tuottaa ja välittää myös oman tuotannon palveluja ja vauhdittaa näin palvelutarjonnan kehittymistä. Teknisten tuki- ja telakointipalveluiden tuottaminen ja myynti varmistaa merellisen matkailun täyden palvelutarjonnan ja osaltaan tukee toiminnan ansaintalogiikkaa. Kalajoen Marina toimii porttina luontokohteisiin ja koko Perämeren alueelle.

Hankkeen toimenpiteet on jaettu seuraaviin toimenpidetokokonaisuuksiin:

- 1) Kalajoki Marinan DMC-toiminnan edellyttämien investointitarpeiden päivitys ja niitä tukevien rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen
 - 1.1 Kalajoen Marinan DMC-toiminnan edellyttämien investointitarpeiden kohteiden päivitys
 - 1.2 Kalajoen Marinan DMC-toiminnan investointitarpeiden rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen
 - 1.3 Kalajoen Marinan DMC-toiminnan Investointiportfolion tuottaminen
 - 1.4 Laaditaan laadukas esittelyaineisto Kalajoen Marinan investointien vauhdittamiseksi

- 2) Kalajoki Marinan DMC vihreä ja digitaalinen siirtymä ja jatkotoimenpidesuosituks
 - 2.1 Yhteenveto Kalajoen Marinan DMC matkailun kestävästä kasvusta ja uudistamisen edellytyksistä ja edistämistä
 - 2.2 Kalajoen Marinan DMC Vihreän ja digitaalisen siirtymän tiekartta ja ohjeistus kehittämistoimenpiteille
 - 2.3 Kalajoen Marinan DMC vihreän ja digitaalisen siirtymän työpaja Pk-yritysten ja muiden ekosysteemin toimijoiden kanssa

- 3) Energiaomavarainen Kalajoen Marina arktisen rannikon kansainvälisen matkailun vauhdittajana (Kalajoki Marina DMC) toimintamallin rakentaminen ja pilotointi
 - 3.1 Selvitys Kalajoen Marinan DMC -toimintamallivaihtoehdoista, rahoitusmalleista, ansaintalogiikasta ja ekosysteemistä
 - 3.2 Laaditaan ehdotus Kalajoen Marinan DMC -toimintamallille, joka pohjautuu alueen toimijoiden tarpeiden tunnistamiseen ja DMC- toiminnan tarkkaan roolittamiseen
 - 3.3 Kalajoen Marinan DMC -ekosysteemin rakentamisen työpajasarja
 - 3.4 Kansainvälisten kohdemarkkinoiden edustajien ja testiryhmien vierailut ja tuotekehityspilotointi

- 4) Hankkeen hallinnointi, taloushallinto sekä viestintä ja tiedotustoimet

Kokonaiskustannusarvio (€):

Henkilöstökustannukset:	68 550
Ostopalvelut:	195 857
Välilliset kustannukset:	16 452
Kustannukset yhteensä:	280 859

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus:	196 601
Kuntien rahoitus:	84 258
Rahoitus yhteensä:	280 859

Hankearviointi, pisteet: 37 /70

Maakuntaohjelman kehittämisteema: KT 1 A

Valmistelija: Mari Lämsä, 040 685 4016

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmasta.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelman erityistavoitetta 12.2 ”Tutkimus- ja innovaatio toiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta”. Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja edistää vähähiilisempään talouteen siirtymistä sekä Kalajoen matkailun kansainvälistymistä.

Hanke edistää Pohjois-Pohjanmaan korona-toimenpidesuunnitelman (2020–2021) mukaista talouden vihreää elpymistä ja digitalisaatiota tukemalla hiilineutraalia ja ekologisesti kestävä matkailun kehittämistä. Hanke on maakuntaohjelman ja älykkään erikoistumisen mukainen ja tukee alueen elinkeinotoimintaa. Hanke tukee Älykkään erikoistumisen strategian (2021–2024) painopistettä ”Kansainvälinen, vetovoimainen ja verkostoitunut Pohjois-Pohjanmaa” sekä Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategiassa (2021–2023) asetettuja tavoitteita ja strategian painopisteitä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.